

være endeeft andre forberedende Arbeider at udføre, troer jeg ikke, at denne Sum af 50,000 Rd. er for stor. Smidlertid er det jo ikke nødvendigt, at den hele Sum anvendes; Hensigten er kun, at Regjeringen ikke skulde stanses i sin Virksomhed, hvor det gjælder saa bethdelige Interesser, ved Mangel paa nogle faa Tusinde Rigsdaler, som man ellers først kunde faae bevilget næste Gang Rigsdagen traadte sammen. Jeg troer, at man vil kunne betro Regjeringen denne Sum; den vil vistnok anvende den med sin sædvanlige Deconomi. Det har været Regjeringens Tanke, at Krigsministeriet skulde have Ledelsen af denne Lovs Sværskættelse, af Alt hvad denne Lovs Træden i Kraft maatte medføre; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at Lovudkastet overalt nævner „Regjeringen“ og at det altsaa ikke er ifølge Loven, at Krigsministeren skulde have denne Myndighed. Ivertimod er det Regjeringens Tanke, at der til alle vigtigere Foranstaltninger udfordres en Regjeringsbeslutning, som altsaa ikke vil afhænge af Krigsministeriet alene. Navnlige gjælder dette Afhændelsen af Grunde og andre større Foranstaltninger, som medføre enten store Udgifter eller store Indtægter. Det var kun dette, som jeg troede, at maatte svare det ærede Medlem.

Sage: Jeg troer, at der er den Grund til en Anerkjendelse af dette Lovforslag ved Siden af det, der er fremhævet af tidligere Talere, at den høitærede Krigsminister ikke er optraadt her som Krigsminister men som Medlem af Statsraadet. Det er ikke, hvad man tidligere har været tilbøielig til, og som maaskee meest har forsinket denne Sags Fremkomst, forlangt, at de Summer, som indkom, særlikt skulde anvendes til Krigsbestyrelsen i forskjellige Retninger. Man troede at kunne tilfredsstille visse Krav ved igjennem Salg som nærværende at vinde større Summer, som ikke paa anden Maade kunne indvindes. Jeg vil med Hensyn til § 1 tillade mig at udtale, at det ikke er mig ganske klart af Motiverne, hvorfor man er bleven staaende ved at sløise Fæstningsværkerne fra Østerport til Langebro, og derimod har undtaget Christianshavns Fæstningsværker. Jeg seer nok, at man tænker sig at kunne benytte de sidste i Tilfælde af, at en

Befæstning paa Amager skulde komme til Udførelse, men jeg tilstaaer, at jeg skjønt jeg hørte meget nøie efter, ikke ret forstod den høitærede Krigsministers Udtalelser i saa Henseende, og navnlig faae jeg ikke, at han paapegede, hvorledes de nuværende Fæstningsværker, i Tilfælde af en saadan fremskudt Befæstning, kunde benyttes saaledes, at de kom til virkelig Nytte. Jeg skal fuldkomment anerkjende, hvad min ærede Sidemand (Fenger) har udtalt, at der vil være fuldt op af Grunde, saa at der i saa Henseende ikke vil være nogen Fare ved foreløbigt at undtage denne Deel af Befæstningen, men selv om dette i det Hele taget maa erkjendes for rigtigt, saa er der dog maaskee en Grund, der kunde tale for netop særlikt at fæste Diet paa den af mig nævnte Deel. Der er følt en stærk Trang i de senere Aar til Arbejderboliger i Kjøbenhavn. Det er overordentlig vanffeligt at finde passende Steder, der paa eengang ligge nær Arbejdsstederne, og hvor der findes billige Byggegrunde. Jeg tvivler meget paa, at man ved at sløise den Deel af Fæstningsværkerne, som Udcastet tænker paa, vil vinde synderligt billige Grunde, medens det netop paa Amager er muligt, at saadanne kunne vindes; det har netop vilst sig i den seneste Tid, at et af de interessanteste Byggeforetagender i denne Henseende, udgaaet fra Arbejderne selv, er blevet realiseret paa Amager udenfor Fæstningsværkerne. Anvendte man Grunden der, tvivler jeg ikke paa, at det vilde være muligt at tilfredsstille de Krav, der ere af stor Betydning netop for Tiden. Dette store Spørgsmaal skal jeg ikke trætte Forsamlingen med, men kun sige, at den ærede sidste Taler (Fenger) og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (L. C. Larsen) i mine Tanker have stillet Sagen paa det rette Standpunkt, men derved er ogsaa Ministerens Hovedanker aldeles omstødt; det hele Erstatningsspørgsmaal til de daværende Ciere i 1661 er fuldstændigt forsvundet som Grundvold for Udcastet. De, der fik Erstatning, flyttede nemlig bort fra de Grunde, vi her tale om. Det, der nu maa tages i Betragtning, er, om Staten, idet den afdød eller solgte Grundene til de nye Ciere, har paalagt dem en saadan Servitut, at der nu kan kræves Er-